

Briselē, 2018. gada 23. Janvārī

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI SĒKLU UN CITA AUGU REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA TIRDZNICĪBAS JOMĀ

2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste uz Līguma par Eiropas Savienību 50. panta pamata iesniedza paziņojumu par nodomu no Savienības izstāties. Tātad, ja vien ratificētā izstāšanās līgumā¹ nebūs noteikta cita diena, Savienības primāro un sekundāro tiesību kopums Apvienotajai Karalistei no 2019. gada 30. marta plkst. 00.00 pēc Centrāleiropas laika (“izstāšanās diena”)² vairs nebūs saistošs. Apvienotā Karaliste kļūs par “trešo valsti”³.

Izstāšanās sagatavošanas pasākumi skar ne tikai ES un valstu iestādes, bet arī privātus subjektus.

Ņemot vērā lielās neskaidrības, jo īpaši par iespējamā izstāšanās līguma saturu, visiem to sēklu un cita augu reproduktīvā materiāla audzētājiem un piegādātājiem, uz kuriem attiecas Direktīva 66/401/EEK (lopbarības augi), 66/402/EEK (graudaugi), 68/193/EEK (vīnogulāji), 98/56/EK (dekoratīvie augi), 1999/105/EK (meža reproduktīvais materiāls), 2002/53/EK (lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējais katalogs), 2002/54/EK (bietes), 2002/55/EK (dārzeņu sēklas), 2002/56/EK (kartupeļu sēklas), 2002/57/EK (eļļas augi un šķiedraugi), 2008/72/EK (dārzeņu pavairošanas materiāls) un 2008/90/EK (augļaugu pavairošanas materiāls), tiek atgādināts par juridiskajām sekām, ar kurām būs jārēķinās, kad Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti.

Ja vien iespējamajā izstāšanās līgumā nebūs paredzēts pārejas režīms, no izstāšanās dienas ES noteikumi augu reproduktīvā materiāla tirdzniecības jomā Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas attiecībā uz iekļaušanu kopējos katalogos un tirdzniecību.

Iekļaušana kopējos katalogos vai valsts reģistrā (katalogs, reģistrs vai saraksts)

Visiem audzētājiem un piegādātājiem, kuri iesaistīti iepriekš minētā sēklu un pavairošanas materiāla tirdzniecībā, tiek atgādināts par konkrētām juridiskām sekām, kas jāņem vērā, paredzot iespējamus pasākumus.

- Lai lauksaimniecības augu un dārzeņu sugu šķirņu sēklas drīkstētu tirgot Savienībā, tās ir jāuztur kādā ES-27 dalībvalstī.

¹ Ar Apvienoto Karalisti notiek sarunas ar mērķi vienoties par izstāšanās līgumu.

² Tomēr saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, var vienprātīgi nolemt, ka Līgumi vairs nav saistoši no kādas vēlākas dienas.

³ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

- Saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem, lai lopbarības augu sēklu, graudaugu sēklu, biešu sēklu, dārzeņu sēklu, dārzeņu pavairošanas materiāla, sēklas kartupeļu un eļļas augu un šķiedraugu sēklu šķirnes (lauksaimniecības augu un dārzeņu sugas) drīkstētu tirgot visā Savienībā, tās ir jāpārbauda un jāakceptē vismaz vienai dalībvalstij un jāiekļauj Direktīvas 2002/53/EK vai Direktīvas 2002/55/EK kopējos katalogos. Lai šķirnes, kuras kopējos katalogos ir iekļāvusi Apvienotā Karaliste, pēc izstāšanās dienas joprojām varētu tirgot Eiropas Savienībā, tās ir tikai jāakceptē citai dalībvalstij. Tādējādi savlaicīgi pirms minētās dienas ieinteresētajām personām būtu jāiesniedz attiecīgi pieteikumi ES-27 dalībvalsts atbildīgajai oficiālajai iestādei, lai nodrošinātu, ka arī šīs šķirnes laikus tiek iekļautas attiecīgajos kopējos katalogos.
- Saskaņā ar Direktīvu 68/193/EEK par vīnogulāju pavairošanas materiālu, Direktīvu 1999/105/EK par meža reproduktīvo materiālu un Direktīvu 2008/90/EK par augļaugu pavairošanas materiālu šķirnes vai meža bāzes materiālu drīkst Savienībā tirgot tikai tad, ja tas ir iekļauts vienas dalībvalsts reģistrā vai – saskaņā ar Direktīvu 1998/56/EK par dekoratīvo augu pavairošanas materiālu – vismaz vienas ES-27 dalībvalsts piegādātāju sarakstā. Lai šķirnes vai meža augu bāzes materiālu, kas iekļauts Apvienotās Karalistes reģistrā, pēc izstāšanās dienas joprojām varētu tirgot Eiropas Savienībā, tas tikai jāakceptē citai dalībvalstij vai piegādātājam citās dalībvalstīs. Tādējādi savlaicīgi pirms minētās dienas ieinteresētajām personām būtu jāiesniedz attiecīgi pieteikumi kādas ES-27 dalībvalsts atbildīgajai oficiālajai iestādei vai piegādātājam, lai nodrošinātu, ka arī šīs šķirnes vai materiāls laikus tiek iekļauts valsts reģistrā vai piegādātāju sarakstā.
- Vairākas šķirnes, kas paredzētas iekļaušanai Direktīvas 2002/53/EK vai Direktīvas 2002/55/EK kopējā katalogā, pašlaik tiek pārbaudītas Apvienotās Karalistes struktūrās (vai nu pēc audzētāju, vai ES-27 dalībvalstu pārbaudes biroju pieprasījuma, pamatojoties uz divpusēju vienošanos par pārbaudēm). Audzētājiem būtu jāzina, ka pēc izstāšanās dienas, lai šķirni iekļautu kopējos katalogos vai valsts reģistrā, pārbauzu rezultāti jāiegūst ES-27 dalībvalstī veiktās pārbaudēs. Audzētājiem būtu arī jāpatur prātā, ka papildus AVS (atšķirīguma, viendabīguma un stabilitātes) pārbaudēm, kurās visas dalībvalstis piemēro vienas un tās pašas prasības, dažām šķirnēm būs nepieciešamas arī papildu VCU (audzēšanas un izmantošanas vērtības) pārbaudes, kurās dažu dalībvalstu prasības var atšķirties no Apvienotās Karalistes prasībām.

Sēklu un pavairošanas materiāla tirdzniecība

Saskaņā ar iepriekšminētajiem tiesību aktiem sēklu un pavairošanas materiāla importam no trešām valstīm piemēro attiecīgos katras direktīvas noteikumus par trešo valstu līdzvērtīgu prasību atzīšanu.

Visbeidzot, ieinteresētajām personām būtu jāzina, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās sagatavošanas pasākumi skar ne tikai Eiropas un valstu pārvaldes iestādes, bet arī privātus subjektus. Tādējādi audzētājiem var prasīt, lai tie pārraudzītu norises, pielāgotu procesus un ņemtu vērā iepriekš izklāstītās izmaiņas.

Vispārīga informācija par augu reproduktīvo materiālu ir sniegta Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē⁴. Šīs vietnes vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

⁴ https://ec.europa.eu/food/plant/plant_propagation_material_en.

Eiropas Komisija
Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts